

Latweeschu Awises.

Nr. 10.

Zettortdeenâ 4. Merz.

1854.

Druckerts pee J. H. Hoffmann un A. Johannsohn.

No. Pechterburgas.

Pats Kungs un Keisers ar Sawu augstu rohku gramatu islaidis, kas Sa-weem mihleem pawalstneekem to preeka sinnu isfluddina, ka Deews Winau ohtram dehlam tam Peelwirstam Konstantinam 4tâ Webruar d. jaunâs meitinas dahwinajis un ka tai sw. kristibâ likkuschi to wahrdu: Wera. Sinnadami ka wissi ar Teem par to preezajahs, arri sinn, ka wissi Deewu to Kungu no firds luhgs, lai tas Kungs to jaunpeedsinmuschu audsina un swehti eelsch Jesu Kristu. S—3.

Karra-sinnas.

Pechterburgas Awises lassam tâ: 22tâ Janwar d. kahdi tuhftoschi Turki no Karra-laiwahn apfargati nahkuschi no Ruschtschu! pabr Dohnawas uyppe pabr pee Surfi un pee Malude. Pee Surfi bij nahkuschi 2 tuhftoschi ar 6 leeleem-gabbaleem, bet palkawneeks Wereschtschenta ar saweem gehgereem teem dewahs prettim un Turki gabje atpakkal, bet muhsu palkawneeks tappe noschauts. Turkeem nahze zitti paligâ un atkal mums us kritte, bet kapteine Kalkionows palkawneeka weetâ ar gehgereem un Kasakeem Turkus eedsinne laiwas. Labba teesa Turku kas tik ahtri newarrejuse eelkuht laiwas, tappe noschauta. Atkal nahze zitti Turki un nu turrejahs atkal prettim. Tad Generals Soimowâs afsuhtija 3 batalljones kahneeku un arri Uhsarus (jachtneekus) ar 2 leeleem-gabbaleem, tee pahzehlâhs pabr us to fallu (kal-

wu) Radoman Dohnawas uyppe, un te tâ darbojahs, ka lihds pufsdeenai Turki wairfne bij redsami. Tapat arri gabje pee Malude. Muhsu gehgeri, Uhsari un 6 leeli-gabbali tohs atdsinne atpakkal un 45 palikke noschauti schinni puffed; Turki sawus zittus fasschautus un noschautus panehmuschi lihds. 6 stundas tâ bij kahwuschees — un no Kree-weem noschauti: 1 palkawneeks, 2 wirsneeki un 39 saldati; fasschauti 2 wirsneeki un 134 saldati. Atradde wehl 60 noschautus Turkus, un teem panehmuschi 7 rattus ar lohdehm un pulweru. Generals sawus saldatus un wirsneekus lohti uesteiz un leeli.

25tâ Janwar d. Turki gan mahginajuschi nahkt pabr pee Turno, bet tee palkawneeki Reiffigs un Brinkens tohs dsinnuschi atpakkal.

Muhsu Karra-leelskungs Gertschakows dabujis sinnaht, ka pee Ruschtschu pilsehta Dohnawas leeluype kahdas 132 leelas un majas Turku laiwas ar leeleem-gabbaleem un Karra-leetahm essoht sanahfuschas. — 28tâ Janwar nakti pahzehlâhs ar saweem Kree-weem us to fallu (kalwu) Radoman Dohnawas uyppe, un labbu teesu leelu-gabbalu panehmis lihds, kahdas 500 affis no tahm laiwahn usmettees. Mehnefs spihdeja gaischi un nu tik dewe ar wisseem leeleem-gabbaleem laidahm wirsâ. Tad Turkeem meegs un bij pagallam! Bet tad tee arri fahkuschi prettim schaut ar 92 leeleem-gabbaleem no pilsehta, un Kree-weem ohtrâ un treschâ deenâ wehl bij ja-atwedd leeli-gabbali. Tad schahwuschees lihds 3schai Webruar deenai. Kreewi

nohshijuschi leelaku pufi no schim laiwahn un tik ween-tahs laiwah isglahbuschees, kas dabbujuschas aismukt. Kreemi tahda weeta bij apmettuschees, fur meschs un walli tohs pasarguschi no Turku leeleem-gabbaleem, tahdeht tikkai 2 saldati noschauti un 1 kapteine un 9 leelu-gabbalu saldati saschauti tappusch. Pee schihs kauschanahs wissuwoirat gohdam parahdijuschees tee Generali Schilders un Soimonows, palkatoneeki Glabows un Koflanda, un tee parutschiki Tolpiga un Tidelbels, ka arri wissi saldati.

Schohs wahrduh rakstohht kawejohs ar mihleem billetneckeem, 3 simts feschdesmitteem, kas jaw kahdu stundas laiku appatsch manneem lohgeem stahw, wakkat no Nihgas nahkusch, schodeen eedami us Bauksu, fur 18 deenas palitschoht, gaididami sawu regimenti (pulk) kas nahko t no Leischeem. Tur muhsu mihleem billetneckeem dohs karracerohtschus, tohs peedallihp virmã korpusã, pee ohtras Divisiones un Prinz Kahela regimentes; tad tee nahkschoht atpalkat us Wentspilli pee muhsu Kursemmes juhmallas. Schee billetneeki sanahkusch no Dohbeles, Tuffumas, Grobbinas un Talsenes aprinka Kursemme un no Zehsas un Walmaras aprinka Widsemme, staidri Latweeschi ween. Lohgu attaisijis esmu ar teem brangi isrunnajees un preezajees par to labbu prahtu ar to tee eet sawu tiz-zibu, Keiseru un tehwu-semmi pasargahht. Zitteem bij ja — ismihj nanda, zitteem jadohd ungguns eepihpeht, zitteem ziggarinisch, zittam Awischu lappinu woi kahdu grahmatinu eedewu us zellu, bet wissus no firds apwehtijis, palaidu sohlidams, ka zaur Awisehm dohschu sianas un labbdeenas sawahm firdsmihlahm see-winahm, behrneem un raddeem. Lai Deews tas Kungs tohs wadda un farga un jums dohd sawu mihlatu waigus atkal redseht. Effoht kahdi 35 atstaneeki, kas sawus gaddus jaw isdewejuschi, paschi no labba prahta arri gahjuschi lihds no Kursemmes.

Te Jelgawa atnahuse no Dohnawas grahmata kahdam firmam fungam no sawa dehla Barona Mirbacha, pascha Keisera Adjutanta, kas ta raksta: Schehligs Keisers scho subtijis ar labbu teesu naudas no Peh-terburgas us Kalafatu, lai apdahwinajoht tohs, kas tanni nikna kauschanahs pee Zetati saschauti (Kattees Awischu Nr. 5). Utrad-dis kahdus tuhstoschus no tahs weenas regimentes, kas tik warren stipri un gohdam prett Turkeem bij turrejusees. Sanahkusch wihri ar faseetahm galwahn, eewainotahm kahjahm un rohkahm. Nu pawehlejis wisseem sawu rohku issteept, un Keisera wahrdã ikkatram 2 sudr. rubelus rohkã eelizzis, bet zitteem, kas par warru gohdam turrejuschees, woi ittin stipri saschauti bijusch, eelizzis ir selta-gabbalu, ir 10 selta gabbalus, zittam lihds 200 sudr. rubeleem dahwinajis. Tad irr teizis: „Redseht kã juhfu Keisers un Tehws sawus behruus mihle un pagohdina!“ Tad tik nehmuschees wissi pillã rikkle un no firds fleegt: Urah! Urah! Lai Deews usturr un swehti muhsu Keiseru! Urah!

S - 3.

Semmes trihjeschana.

Dabbas darbi, breezmigi un lecli, zilweku pildidami ar schauschalahm un isbailehm, irr semmes trihjeschana. Zif neganti, kad semme schaubahs appatsch zilweta kahjahm, kad katra azzumirkli ta draude atwehrtees un palikt dshwam par kappu, furra usbailes lalkam tad wehl juht, kad tas to jau isnehmis; kad stipras ehkas, fur drohschi zerreja dshwoht, peepeschi plihsdamas to sadragga. Gan zilwekam tad ja-atshht, zil winsch wahjisch, bet arri jasamanna, ka eepreezinashana tikkai nahht Deewam ustizzohht, kas wissas breezmas walda ar sawu warrenu rohku, un furra muhschiga gudriba ir tur wehl atrohdama, fur ta mums likkabs ne-isdibbinajama un apshlypta.

Zaur fo dabba tik neschelligi darbojabs, to isgudroht zilweka vrachts gan eespehie, bet kapeh; tà noteek, to neweens ne sün; tik tahlu zilweka gudriba ne sneeds, winsch to ne warr saprast. Bet tizzigs zilweks allaschin meerigi pazell azzis us debbesim, pat kad semme swalstahs; ir tad winsch flawe Deewu, peesautdams wianna mihlestibu un schelastibu, kas tam parahdabs sawa warrena buhschana.

Zaur ugguni, kas eeksch semmes dsikumeem kwehle, semmes trihzeschana gaddahs. Senn irr sinnam, ka dauds leetas, wisswairaf kas mitras, paschas eekarst un aisdeggahs. Mitts seens, zeeti sapakkahs, pats zaur sewi gluschi sadegg. Tikpat arri eedeggahs dselsu dallas (fabri), kad tahm mitrahm buhdamahm peejaus sehwele klah. Bet no minnetahm leeleetahm, dselsu dallahm un sehwele, eeksch semmes irr aplam beesas kabrtas, kas, tik driht ka uhdens tahm peehtubst klah, tublist aisdeggahs. Alminu ohgles, no ka eeksch semmes arri useijami leeli krahjumi, ugguni si-prina un usturr, un tà tad zellahs un pastahw breefmiga degschana. Bet zaur scho leetu sadegschanu tur arri gaddahs papilnam garrainu (tunafi, dwans), kas pa makti zenschahs tik pree gaismas. Jo garraini irr wissai pederigi (elastisch), t. i. winnus ware brihnum eesprengt jeb saspeest kohpà, tomehr arri lihds sawam mehram tiklai, tad tee atkal ar stipru spehku ispleschahs, un jo wairaf bij eesprengti, jo ar spehzigaku warru tee sadausa un saplohsa wissu, kas teem irr zellà un tohs mehginga usturreht woi sawaldiht. Us scho garrainu ihpaschibu dibbinajabs sewischti tahs jaunds laifds isgudrotas garrainu jeb dampas machines, kureas taggad daschkahrtigà wihse brühle ne ween pabrihts, bet ar fo arri ar nepahrpehjamu ahtrumu dsenn us preekschu sünstigi laifitus kuggus, rattus jeb wahgus ic. Ar stipru ugguni prohti uhdeni wahra un pahwersch to tahdà wihse par garrainem, usturr schohs ihpaschà grahpi, kamehr schè tik dauds sakrahjuschees, ka zeetaki ne lau-

jahs wairs saspeestes, un tad pawalka tohs peh; wajadsibas. — Kad nu garraini eeksch semmes sakrahjuschees un pee-anguschi leelà spehtà, kas zaur pahrlleezigu eesprengschanu zehlees, tad tee ar negantu warru saplohsa semmes wirsu, un steidsahs kluht pee. gaismas. Kamehr wehl zihnabs sawu zeetuma seenas isputtinah, appatsch semmes dsirdama breefmiga pehrkona trihzeschana un krattischana; patte semme trih; drebb, swalstahs, libgojahs, tà jubras wilni jeb bangas, augschuy semjup; pa tam eesahkabs stipri gruhdeeni; semme weetu weetahm eekriht, tur eekschà degdama palikkuse dohba; kalni nogrimst dibbinà, un zittàs weetas atkal iszellahs jaumi; esari pasuhd un ispidahs ar semmehm, un zitti uspluhst pasudduschu weetà; no saplihsuichas semmes wandahs us augschu beest sehwele twaiti, un tà splantin isplantas ugguns leesmas schaudahs no semmes ahra. Daudskahrt reisè ar to arri sazellahs sihws pehrkona laifs, kas isbailes wairoht wairo. Tà tad wirs un eeksch semmes wiss tralko, kamehr garraini dabba islaustees un palikt brihwi. Us tahdu paschu wihsi gandriht arri darbojahs ugguns wehmeji kalni.

Pai tahdi breefmigi dabbas brihnumi paliktu zifko saprohtami, dohsim tè kahdu aprakstu no tahs semmes trihzeschanas, kas tanni 1755tâ gaddà ispohtija Lissaboni, Portugales Rehnina galwas pilfsatu.

Kà Londone, tà andele un ammati arri seedin seedeja baggatâ Lissabone preeksch tahs schè aprakstitas semmes trihzeschanas. Us septineem kalneem pilfsats bij uszelts, un brihnum skaisi tas isstattijahs no leelas Tajo-uppes. No pilfsata bij redsams spohscha uhdena speegelis, us ka finteem kuggi schuhpojabs. Tajo-uppei pa labbu rohku bij tà seh-tin nosehti laimigi pilfsati un pahrtikkuschi zeemi. Paschu Lissaboni eeslehdsè stiprs muhris jeb walla, us fo bij usbuhweti kahdi 27 tohri.

(Turplikam brigums.)

Ilgojums.

Tahlumà es labprah̄t ectu,
Tah̄t no schaureem majokteem
Tur, fur sirdis degg us weetu,
Meeseri*), fur karstu leetu
Lihdina us pagganeem.

Pulksteni tur agraf mohda
Tohs, kam muhschs irr jauns un wezz,
Kur muhs zittà mahjā gohda,
Karra-speh̄ti fauno sohda,
Saulite jo agri lezz.

Ne raudeet, juhs Kristus brah̄ti,
Kam kà wehrgeem paggans draud;
Pestitajis jums nau wairs tah̄ti,
Appalsch Winna spahrneem, zah̄ti,
Lai neweens mums Krustu saud!

Spehtu sfreet es lihds ar auhu, —
Kreemu Swaigsn̄i sfattitees,
Sfreetu es par kaln' un lauku,
Nesdams Krustāstistu jauku,
Kur par Kristu zihnisees.

Lizziba zell, Lizzigajus,
Kas pehz debbes ilgojahs, —
Muh̄su brah̄tus wah̄jakajus, —

*) Meeseri leesti dischgabbali ar to dohbas, ar bischu sah-
lehm pilditas, breezmigās lohdes schau. R. Hgnbrgr.

Ušwarreht tohs laupitajus,
Kas tam Kungam prett turrahs.
Telgawā 24. Webruar d. R. Hgnbrgr.
1854.

Sluddinaschanas.

Ne sinnadams fur ta atraitne Wil-
lumsohn mahjo, es tē isluddinaju: lai ta
steidsahs pee mannim atnahkt, jo es tai war-
ru preezigas sinnas doht par sawu dehlu,
kas daschu gaddu mahjās naw biiji.

J. Tode,
Telgawās meh̄kleriš.

Wissadus no warra taisitus, eekschpuffē ar alwu
istaisitus meh̄rus ar ko brandwihnu, allus un zittas
tah̄das leetas war meh̄roht, ar Krohna sfempeli ap-
sifhmetus, warr dabhuht Telgawā Sfrihwera-eelā
Nr. 80 Dffenberga-Kunga nammam blakkam pee

S. G. Franza,
Stempel-meistera preehsch wih̄abeem
meh̄reem un swaureem.

Pee J. H. Hoffmann un A. Johannsohn
Telgawā, J. Deubner Rihgā, Dohnberg Lee-
pajā un Fr. Lukas Telgawā, warr dabhuht:

Skoblas = grabmatina,
fur 100 ih̄si stah̄stini ar jaukahm mah̄zibahm atroh-
nami; ar teem ne fah̄ds laika kawellis, bet dauds
sfwehtibas warr mantotees. — Latweeschu wallodā
pah̄rtulkota no Wolgundes sfkohlmeistera J. Kah̄n-
berg. Maksa eeseeta 25 kap. 1

Rabbibas un prezū turgus Rihgā un Leepajā tai 4. Merz 1854 gaddā.

Makfaja par:		Rihgā.		Leepajā.		Makfaja par:		Rihgā.		Leepajā.			
		R.	K.	R.	K.			R.	K.	R.	K.		
1/2	1 schettwertu (jeb 1 puhru)	rubsu	2	20	2	20	1 puddu (jeb 40 mah̄zineem)	linnu	2	80	3	30	
	"	(" 1 ")	fweeschu	3	10	3	25	1/2 " (" 20 ")	fweeštu	3	20	3	
	"	(" 1 ")	meeschu	1	60	1	70	1/2 " (" 20 ")	juhku- galkas	1	80	1	80
	"	(" 1 ")	ausu	—	90	—	90	1/2 " (" 20 ")	dselses	—	75	—	80
	"	(" 1 ")	sirau	2	—	2	—	1/2 " (" 20 ")	tabata	—	75	—	50
	"	(" 1 ")	fweeschu- miltu	3	80	3	85	1 muzzu linnufektu		5	—	5	—
1/3	"	(" 1 ")	bihdoletu	3	—	3	—	1 " silku	9	25	9	—	
	"	(" 1 ")	rudsumiltu	3	—	3	—	1 " farkanas fah̄ls	7	50	7	25	
1/3	"	(" 1 ")	meeschu- putraimu	2	30	2	30	1 " baltas rupjas fah̄ls	6	50	6	25	
	"	(" 1 ")		2	30	2	30	1 " " smalkas	6	—	5	50	

B r i h w b r u c k e h t .

No juhrmallas = gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaes, Zensor.
No. 68.

Ko sweschâ semmê warr redseht un dsirdeht par Deewa walsstibas leetahn.

(Sattces Nr. 9.)

Kas irr no pascha Deewawalsstibas sub-
ra afmina un no winnas galwilneeka sazzihst:
„Ta zilweka dehls irr nahzis mekleht un
swehtu darriht to, kas pasuddis“ — to ir
schinnis laikôs winna kalpi Wahzsemme us-
dohmajuschî libds darriht, kâ to lai gan grub-
taku bet arri swehtaku darbu, ko tas teem us-
wehlejis. Ta naw wis grubta leeta, ar ko
mehs daschkahrt meerâ dohdamees, sawâ kam-
bari sehdeht un nogaidiht laifu, kamehr kahds
draudsês lohzeklis nahf pee sawu gannu klahf,
padohmu mekleht, — bet ta irr ta grubtaka
leeta, ka tu pats eij mekleht kas pasuddis,
ka tu no Jesus ta ihstena ganna mahzees
pakkalâ eet tai pasudduschai awi, un ne doh-
tees meerâ, kamehr to atraddis, pee winna at-
kal to warri peegreesi. Taggad Wahzsemme
irr eetaisihst, ka zitti Luttera mahzitaji, kam
Deews tahdu garru dewis, us kahdu laizi-
nu sawas paschas draudsês, ko tikkam weet-
neekam atdohd, afstahdami, dohdahs us zellu
— fur ween tas Kungs winneem to norahd
un pehz tâ apustula pawehleschanas darrida-
mi, „pasluddina to wahrdu, usstahw laikâ jeb
nelaikâ, pahrllezina, apdraude, passubbina
eeksch wiffas lehnprahstibas un mahzibas.“
Tee no-eet pilsehtâs un meestôs, us tirgeem un
laufeem, daschkahrt ir pat tannis besdeewibas
dshwolkôs, fur libds tam wairak nekâs ne-
tikke dsirdehts, ka ween breefsmigas lahdescha-
nas un lammaschanas, saimoschanas un no-
deewaschanas, — tur tee standina to preezas
wehsti no Kristus, ta zilweka dehla, kas irr
nahzis mekleht un swehtu darriht to, kas pa-
suddis, — un jaw daschu labbu dwehseiti

israndami no tahs tumstibas warras, irr at-
greesuschî atkal us meera zellu. Wahzsemme
irr leels pulks darba-zilweku, kas darbu mek-
ledami daschkahrt pawaffaras laikâ aiseet, un
agraki ne nahf seewu un behrnus apluhfoht
ka ween ruddeni, bet tad nahf tahdi paschi
plikki un faili kahdi bijuschî, jo ko pelniju-
schî, tas winneem atkal aisgabjis zaur rikli,
— un naw brihnums, — kad dauds simtô
zilweki — daschkahrt par tuhstioscheem pahrsrah-
da weenâ weetâ, woi us leeleeem zelleem, ko
taggad wiffus taifa no dselses, woi us fug-
geem leelâs andeles-pilsehtâs — fur Deewa
wahrdus tee nedsihd nekahdus, fur zits zittu
kahrina un usstubbina us wiffu launu, nau
brihnums, ka tur arri to pasudduschu pulks
irr leels. Nu irr diwi gaddi, kamehr fahze
arri tahdu dselses zellu taifihst jaunu no Ber-
lina libds Königsberg pilsehtam, un kad es
tur staigaju, tad wehl redseju to darbu no-
beidsam, — tur bij strahdajuschî libds 2000
zilweku, bet jau paschâ pirmâ waffarâ teem
bija peemettees Deewa wihrs, wahrâ Ri-
chard Thämel, kas katru deenu sawu zella
gabbalinu nostraigaja un rihtôs un walkarôs
un deenas widdi, kad tee no sawa darba at-
puhtahs, ar teem fahze runnaht no tahs Dee-
wa schehlastibas, kas irr eeksch Kristus Jesus.
Kas isstaitihst tahs gattawas wahrpas, ko
tas Kungs zaur scha sawa peetizziga kalpa
swehtu darboschanu irr isaudsinajis no sawu
Deewa wahrdu sehklinas, lai tee gan netikke
sehsti labbi apstrahdatâ semmitê, bet tâ sak-
foht — lihduinâ, kas ar dasch daschadeem
zinneem un zelmeem bij apandis! Thämelis
sawâ swehtâ darboschanâ pee Jesus walsstibas
wairaschanas arri dshwibu beidsê, — neap-
nizzis strahdajis aufstumâ un karstumâ, wiasch
pehrnajâ Janwar mehnesi spreddiku sazzijis

paschâ aufstâ laikâ tahdâ weetinâ, fur nebija ne frteeni lohgi ne durwis un fasaldejees eeguhle, un arri wairs nepazehlahs. Tahs affaras, kas no semmu un rupju darba-zilweku azzim — winnu pawaddoht us fappu, nobirre semmê, tur tiks lassitas par spihdedamu gohda-krohni, ar to tas Kungs krohnehs sawu ustizzigu falsu. — Kad es tur to zellu gabju tad wehl dands runnaja laudis no winna, bet jau winnam atkal tas kungs bij weetneeku zehlis; weens kandidahts Nürmberger wahrda to darbu pehz winna bij usachmis, un laudis winnu ta eemihlejuschi, ka par mahzitaju zehle weenâ zeemâ ne zil tablu no tahs weetinas, fur us paschu leelu zellu winsch jau bij darbojees eeksch sawa Kunga leetahm.

Bet wehl wairaf Kristus mihlestiba pehrnaja waffarâ winna draudsneekus irr dšinnusi — tahm dwehselehm pakkalâ eet, kas taifjahs sawu tehnu semmi atstah un us Amerika par leelu juhru pahre eet. Wahzsemme laudis itt beesi dšihwo zits us zittu; lai gan ta semme warr buht ifkatram maifiti isnesiu, tad tomehr, ta jau peeminnejam, irr dands tahdu, kas dohma: sweschâ semmê ne buhs tik gruh-ti jastrahda un tomehr maife gattawa. Zapahz laudis nu sakluschi aumalam atstah sawu tehwa-semmi, un us wisseem zelleem fur ween eet, schohs nabbagus warr atrast, firmgalwus un behrnus, wihrus un seewischfus, ka tee preeksch zitteem laudim gan preezigi bet pasleppen daschu affarinu noslauzidami leelu garru zellu usnemm. — Wisswairaf tannis pilsehtâs, fur winnus gaida fuggi, Umburgâ un Bremenê tee lassahs pa dands tuhstoscheem, un ar firds-eeschelofchanu tahdi tur usstattami, kad wiltneeku un krahpneeku rohkâs tikluschi, kas winnus peemahnijuschi, kad pehdigu wehrdinu no kuller iswihluschi, kas ar leetahm apshlischanam til tablu winnus pawaddijuschi un tad suddin pasuhd. Es pats ar sawahm ausim to esnu dširdejis, ka schahdi wiltneeki teem lautineem peemettahs ka dadis

pee swahrkeem, tohs peemahzidami ka lai jel netizzohht neweenam ka scheem ween, — schee buhschoht leelâ pilsehtâ teem rahdiht riktigu zellu, lai nemaldahs, schee buhschoht wiffadn labbu padohmu doht, wisslabbatâ mahjas weeta eewest, naudu winneem ismiht, wissas papihres gahdaht, to wajjaga, ruhmi dabbuht us fuggeem u. f. j. pr. Mehs weenu deen dands sehdejam lohpa tahdâs wahgâs kas us dselles zelleem eet — ne zil tablu no Umburgas pilsehta, un eeklausijam schahdu wiltneeku runnas, — leels pulks bija, kas taifjahs prohjam eet; wezs wihres weens ar plifku galwu — tas gruh-ti nopuhdamees schelofjabs, ka winnam labbi nemas ne effohht, un to ween luhdse ka lai Deews winnu labbat buhtu peenehmis, ka winna kauli wehl warretu tehnu semmê duffeht, — winnam bija klahht behrni un behrnu behrni, — weena jauna seewina, weenu behrnu pee fruh-tim, ohtru pee rohkâs turedama, sawas affaras nemas ne warreia sawaldiht, un mums to redsoht firds gribbeja luhst no schellibas. Nu redseet — tahdus nabbagus zilwezinus ispestiht no wiltneeku rohkahm un winnu sohlus siiprinahht to gruh-tu garru zellu isstaigahht, irr atkal Kristus draudsneeki beedrojuschees, — ne tik ween ar labbu Deewu padohmu teem eet pee rohkâs pee wissahm tahm leetahm, to wajjaga us zellu, bet wisswairaf winnu nemeerigu firdi preezinahht ar Deewa wahrdu falsu. eepreezinashanu, winnu pasudduschas dwehseles pestiht ar Kristus swehtahm apshlischanam, ta irr winnu leelaka gahdashana. Bihbel irr ta manta, to winneem dahwa, ka to wisslabbaku un swehtaku pawaddoni us zellu, un kad behdas speedin speeduschahs wirsi, kad azz affaru pilnas — tad arri firds mihkhalâ, tad ar tas prahts drihsak greschahs pee Deewa wahrdu pamahzishanas un eepreezinashanas, un dasch firdlabs, kas sawâ tehwa semmitê bija Kristus frusta eenaidneeks, no tahs atstahdamees irr paliz wezis par draudsneeku, par paklausigu mahzejahkli, kas sawa Kunga swehtu wahrdu irr pagahnehmis lihds par sawas kahjas spihdeklit watta

par weenu gaischumu us jauneem daschbrihd tumscheem zelleem.

Bet pee Deewa walsribas wairoshanas Kristus mihlestibu warr redseht Wahsemme leelu, ne tif ween pee tahdeem, fur paschi jau wezzi buhdami, ta salkoht — smahde to semmiti, kas winnus audsinajusi, fur Deewa uppite irr pilna ar uhdenti — ko tulscha weeta mefle, — Kristus mihlestiba irr stubbinajusi winna draudsineekus us to arri dohmaht, jannu dsimmumu audsinahht — kam wairaf pateizibas, kas wairaf sawam Kungam un Deewam augtu par gohdu. Tapehz tee ar grubtu puhliuu darbojahs tahs jaunas dwehsefites israut no pasuschanas bedres, un agri winnus atkal atpaktal west pee Jesus to behrenu draugu, to weenigu dwehseles Glahbeju un Schelotaju. Ta ta tohs Deewa wihrus, kas us tahlahm sweschahm semmehm aiseet, Kristus preezas mahzibu fluddinahht teem paganeem, sanz par Missionareem, tapatt nu arri Wahsemme irr zehluschas tahdas beedribas, ko sanz par Missionaru beedribahm, kas ne sweschas semmes, bet pee saweem pascheem laudim darbojahs, kas gribb tohs, kas lai gan krisiti tomehr Kristu to krusa siflu nepajst, israut no winnu pasuschanas un us meera zelleem atkal atgreesht. Dauds draudsens taggad mahzitajam par paligu tahdi wihri irr sohljuschees, kas dsichti no Kristus mihlestibas tahs grehta fauna pasudduschas dwehseles eet mefleht — leelas pilsehtas, fur tee sawos besdeewibas dschwoflods dschw bes mahzitaja, bes Deewa wahrdeem, bes waldischanas — sawa wakti gandriht lohpu-kahrti pakrisidami. Ko tee tur atradduschi pee scheem laudim, ka tee dschwwojohht daschlahrt tumshos pagrabbos woi allas appasch semmes — to nemas newarr isstahstihht bes schauschalahm un firds-apscheloschanahm, bet tahdus israut no pasuschanas, tahdus atkal zilweku kahrti eelwest — winnus isfargahht no wiffahm ruyze jahm apgrehzhahm un ar Deewa wahedu pagaischuminu winnu tumshu firdi un prahtu un atkal apgaismoht, ta irr Kristus lauschu sweh-

ta bet grubta darboschana. Wisswairaf winni azzis mettuschi us jauneem behrneem, kas leelas pilsehtas, kamehr tehws un mahte eet pee darbu, itt pawiffam palaisi, woi arri no pascheem wezzakeem mahziti us launu, us sagschanu un wiffadu peekrahpschanu, wellam ween tohy audsinati par kalpeem. Tohs no wezzaku siktas waddischanas israudami, tee eeleeft tad tahdos nammos, ko sanz par glahbschanas nammeem, fur schee jannu behrni pee meefas un dwehseles tohy glahbt no pasuschanas. Es pats tahdos glahbschanas nammos esmu bijis, ko daschs labs Kristus draudsineeks, lai gan pascham mas eespehschanas bijis — irr cetaisijis, — bet winna tijziba bija leela, un tas Kungs pee winna firds-apschschanas irr peelohzijiis klahht dauds zittu zilweku firdis ka uhdens uppites, un to mihlestibas dahwanu ne trubst ar ko schohs behrinus usturr. — Pawiffam leelaku preeku es esmu redsejis tanni glahbschanas namma, kas pirmas tikke ustalsihts, un irr jau 20 gaddi, preeksch Amburgas wahrteem no weena Deewa wihra, wahrda Wichern, kas wehl ne-apnijis sawu Deewa darbu strahda un wisswairaf schinnis pehdigos gaddos laudis no Deewa puffes irr pamohdinajis arri zittas weetas tahdus paschus glahbschanas nammus gahdaht, furru schinni pehdejâ gadda wairaf par 50 janni irr taifiti. Ar 3 pasudduscheem behrneeem, ko Amburgas pilsehtâ wansch atraddis, sawu darbu Wicherns eesahjis itt masâ buhdinâ ar salmajuntu aplahtu, ko wehl warr tahdu paschu redseht, un un irr wairaf par 30 gan leeleem gan maseem nammeem, wiffi weena weeta ustaisiti, un wairaf par 2000 behrneem tur irr audsinati un mahziti un Kristus paklausichana dibbinati, kas atkal isgahjuschi zittur to paschu Deewaschlu iskaisiht un ta pee Deewa walsribas wairoshanas peepalibsedami, tohs auglus atkal adoht tam Kungam, ko tas no saweem pohdeem winnu firdis bij eelizis. Es tur labbu laizimu pawaddiju tal weetina, fur Deewa swehtiba bij redsama, ko pats tas Kungs par sawas walsribas sehjas-

weetianu uofhmejis, mihligi farunnadamees ar teem laipnigeem preekschneckeem, kas man to wiffu rahdija un daudi wehl stahsija par Deewa walfstibas leetahm: tihri schehl man bija klaufotees, ka peeminneja, ka tikpat zitti smahdejoht tahdu darboschanu, to aplam uofandami par labbeem darbeem, kas ne nahkoht no tizzibas, ar ko schee dohmajuschi Deewa preekscha algu un lauschu preekscha gohdu nopelnitees. Tad es sawa prahta dohmaju ta, ka Bahwilam taisniba kas salka: „Kas tu effi, zittu kalpu sohdidams? Wiansch stahw jeb kriht sawam pascham Rungam! Jeb atkal, — woi tas nau Deewa walfstibas eenaidueeku darbs, ar ko wiansch arri wiinna walfstibu lawe pee mums nahkt, kad wiansch wiffadus eemelus Kristus draudsiueeku starpa eemett, ar ko tee zits zitta darboschanai stahw pretti?“

(Zurplikam beigums.)

No seemas: swehtku leekas swehtschanas.

Itt pareisi Awischu Nr. 2 gohdigs Enggiefser kungs tahs daschadas blehnaas kas wehl zilweku sirdis apehno atsinnis par paganu laifu paleekeem. Bet tahdus laikus, fur wehl tahdu irr, un deemschehl itt papilnam wehl irr, ne nahkabs wehl wiss par „gaischeem laikeem“ nosaukt. Teescham, muhsu tautai dehl gaischuma ta jafalka, ka swehts Bahwils dehl taisnibas sazzija: „Ne itt ka es to jaw buhtu dabbujis, jeb jaw pilnigs buhtu; bet es tam pakkal diennohs, woi es arridsan gan warretu sagrahbt.“ — Nu tad dsihsimees tam tik sirdigi pakkal! Blehnu tizzigee paschi salka, ka wiinu lehmi un spohki muhkoht no gaischuma, itt ka pelles un schurkas, kad zilweks uguni rahda. Rahdisim tad uguni, lai muht, un lubgsim Deewu, lai to gaismu ko tee ne warrzeest, wairo un wiffas mallu mallinds ispauda.

Ihpaschi seemas swehtku swehts walfkars, tas swehtais brihdis fur Jesus tizzigee sataisahs ar augstu pateizibu ta Deewa Dehla, ta gaismas deweja, zilwekutapschanu swinneht, tohp no tumshineekeem ar blehnu darbeem gahnihst. Tahdi namma-tehwi turr sukki, gaddu jeb pufsohtru gaddu wezzu, ko 24ta Dezem-

beri iseiyoht kad saule jaw noereete eenests kuni us uggunskurru, tur kauj, un tahs affinis, spalwas un wiffus netihrumus kas atlezz, samett un paglabba ihpaschi turpat uggunskurri pakasta bedrite, lai sunni un kalkes ne dabbu ehst jeb laisht; jo ta irr eezenita weena swehtekla leeta. Zitti arr sunnus un kalkes appasch ballas paslehpj, lai ne dabbu no to ko laisht. Kad sukki iswahrihts, tad ne tohp wiss istaba us galdu nests, bet tur pat werugguns kurra, no pascha ta fatla ehst. Te ebedeji irr tee ween, kas eeksch saimneeka maies us wiffu gaddu. Kalpeem un kalpu seewahm atraitnehm un eebuhwescheem ne tur brihw no ta doht, neds arri kahdam swescham no zittahm mahjahm atnahkuscham zilwekam: jo ta weena swehtaka leeta!

Zitti turr par nakti us galda kruhs allus un klaipe maies. No rihta nemm no ta klaipe trihs druzinas, un remett appasch galda bedrite. Tur pat eelej arr trihs lahstites no ta allus, tam galdam par swehtekli. Tad eek atkal eeksch lohpu-luhtim tapat darridami, un Deewam schehl wehl „muhsu tehws“ staitidami. Tas wiss tohp tai seemas swehtku rihta isdarrihts!

Wehl zitti nefs us rijas krahsni maiklaipeinu maies un kruhs allus, buddeliti niwo arri klah, un wiffur Deewa wahrdus peeminneami; fur tatschu teem buhtu ja-apdooma 2 Mosus gramata 20, 3—7.

Wehl Deewam schehl tee namma-tehm saweem behrneem mahza, sazzidami: „Ta muhsu tehwi irr darrijuschi, ta es esmu darrijuschi un ta juhs arri darrait! Kad so ta newaid isdarriht, tad newaid nelahda laime pee lohpweem, pee druwahm un pee wiffas mahjubuwschanas.

At, kad jel tee wiffi wehra listu un labapdohmatu, kas stahw rakstihst Mattens gramata 16, 26. un jel ruhpi gi gahdatu, lai winneem ne sihmetohs tee wahrdi pascha muhsu Pestitaja Matt. 23. „Wai jums aflezzella rahditajeem! Juhs tohs debbesu wahrtus aisslehdsat preeksch jewim un preeksch weem behrneem. Sukkums B.,

saimeneeks un basnizas wezzakal

Brihw drikkelt,

No juhrmallas-gubernements augstas waldischanas puffed: Oberlehrer G. Blase, Jenfor.